

4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημοτικών Βιβλιοθηκών, Ηράκλειο
22-24, 2022

"Βιβλιοθήκες για όλους: υπηρεσίες της ΑΜΕlib για εντυποαναπήρους χρήστες"

Γεωργία Γραμματικού
Κωνσταντία Κακάλη
Ελβίρα Μπογιατζή

Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης
Πάντειον Πανεπιστήμιο

Ο ρόλος των βιβλιοθηκών

Οι Βιβλιοθήκες είναι εξουσιοδοτημένες οντότητες που μπορούν να αναπτύξουν υπηρεσίες προσβασιμότητας.

Η συνθήκη του Μαρακές επιβάλλει στα συμβαλλόμενα μέρη την υποχρέωση να προβλέπουν στην εθνική τους νομοθεσία ότι ορισμένοι φορείς (ήτοι δημόσια ιδρύματα και οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες εκπαίδευσης, παιδαγωγικής κατάρτισης, προσαρμοσμένης ανάγνωσης ή πρόσβασης σε πληροφορίες) δύνανται, χωρίς την άδεια του φορέα του δικαιώματος του δημιουργού, να αναπαράγουν ή να διανέμουν σε μορφότυπο προσβάσιμο για άτομα τυφλά, άτομα με μειωμένη όραση ή με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων, αντίτυπα δημοσιευμένων έργων.

Στη χώρα μας η συνθήκη αυτή γίνεται νόμος (N 4672/2020), ενσωματώνεται δηλαδή η Οδηγία (ΕΕ) 2017/1564 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2017.

Η IFLA παρακολουθεί την εφαρμογή της συνθήκης του Μαρακές

Country	Status	Can libraries use Marrakesh rights without paying remuneration (books)?	Can libraries use Marrakesh rights without paying remuneration for audio-books?	Can libraries use Marrakesh rights without needing to check on commercial availability?	Can libraries use Marrakesh rights without a registration obligation?	Can libraries use Marrakesh rights without additional record-keeping requirements?	Can libraries use exceptions to serve people with dyslexia included?	Are people with other disabilities included?
Argentina	Ratified, national law adopted	Yes	Yes	No	No	Unclear	Yes	Yes
Australia	Ratified, national law amended	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Cyprus	EU ratified, transposed	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	Yes
Greece*	EU ratified, national law amended	No	No	Yes	Unclear	Unclear	Unclear	Unclear

Από το 2015 συνεχίζει να λειτουργεί, καθιστώντας την ένα παράδειγμα βιώσιμης και επωφελούς υπηρεσίας

Διαθέσιμη προσβάσιμη βιβλιογραφία, βιβλία σε πολλαπλούς μορφότευπους (daisy, erub, word, wav, mp3)

Ο κατάλογός μας αποτελείται κύρια από διδασκόμενα βιβλία και η συλλογή της σήμερα φτάνει στους 2.500 τίτλους και στους 5.550 διαφορετικούς προσβάσιμους μορφότευπους

Η AMELib είναι ελεγχόμενης πρόσβασης και χρήσης αποκλειστικά από δικαιούχους εντυπο-ανάπηρους, παρέχει ισχυρότατους μηχανισμούς προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων των ψηφιακών αντικειμένων της συλλογής.

AMELib / Accessible Multi-Modal Electronic Library

The screenshot shows the AMELib website interface. At the top, there is a logo for AMELib and the text "Αναζήτηση βιβλίων Ξεκινήστε - Γραφείο υποστήριξης". Below this is a search bar with the placeholder text "Εισάγετε τον όρο" and a magnifying glass icon. The main heading is "Accessible Multi-modal Electronic Library". To the right of the heading is a login form with the title "Είσοδος Χρηστών". The form has two input fields: "Όνομα χρήστη (Υποχρεωτικό πεδίο) *" and "Συνθηματικό (Υποχρεωτικό πεδίο) *". Below the fields are three bullet points: "Δημιουργία νέου λογαριασμού", "Ανάκτηση νέου συνθηματικού e-mail", and "Παύση/αύξηση θητείας". There is a "Είσοδος" button below the form. Below the login form is a section titled "Ποιοί είμαστε" with a list of bullet points: "Εθνική Βιβλιοθήκη", "Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (KEAT)", "Φόρος Τυφλών", "Πανελλήνιος Σύλλογος Τυφλών", and "Σύνδεσμος Ελληνικών". The main content area features a photograph of a stack of books and an open book. Below the photograph is a paragraph of text in Greek: "Η αναπηρία δεν αποτελεί μόνο ένα εκ γενετής ή επίκτητο φυσικό περιορισμό. Είναι, σύμφωνα με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, κυρίως, μια κοινωνική συνθήκη ανάμεσα στο άτομο και το περιβάλλον του. Για να ακυρωθεί στην πράξη η διάκριση της αναπηρίας, απαιτείται ένα περιβάλλον ικανό να άρει τα όποια εμπόδια. Προς την κατεύθυνση αυτή η ανάπτυξη νέων τεχνολογικών εφαρμογών μπορεί να ενισχύσει τις απαιτούμενες υποστηρικτικές υπηρεσίες." Below this paragraph is another paragraph: "Η ανάπτυξη της AMELib (Accessible Multi-modal Electronic Library) στο πλαίσιο της δράσης 9.7 του ΣΕΑΒ, στοχεύει στην ενίσχυση της προσπάθειας άρσης των εμποδίων για τους εντυπο-ανάπηρους χρήστες των ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών. Ο στόχος εξειδικεύεται στην προσφορά προσβάσιμου περιεχομένου μέσα από μία εξίσου προσβάσιμη διαδικτυακή εφαρμογή, η οποία στηρίζεται στην εφαρμογή διατάξεων εξάρτησης από το περιουσιακό δικαίωμα του δημιουργού για εντυπο-ανάπηρα άτομα, όπως αυτές προβλέπονται στη νομοθεσία για την πνευματική ιδιοκτησία."

Από σύστασης της η AMELib, ως συνεργατική δράση του ΣΕΑΒ με την σύμπραξη της ΕΒΕ, αλλά και την εν δυνάμει ή μερική συμμετοχή άλλων οργανισμών που ασχολούνται με την τυφλότητα όπως το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (ΚΕΑΤ), ο Φάρος Τυφλών και ο Πανελλήνιος Σύλλογος Τυφλών...

Bookshare

A BENETECH INITIATIVE

benetech

Library for the
Print Disabled

CELIA

LEGIMUS

FONDAZIONE

LIBRI ITALIANI ACCESSIBILI

Καλές πρακτικές

Ερεύνησε κατά την διάρκεια της δημιουργίας της τα καλά παραδείγματα αντίστοιχων ψηφιακών προσβάσιμων βιβλιοθηκών του εξωτερικού με πρωταρχικό παράδειγμα και πηγή έμπνευσης την Αμερικανική Bookshare, ένα από τα εργαλεία της Benetech, ενός μη κερδοσκοπικού οργανισμού αφιερωμένου στη μείωση της κοινωνικής και οικονομικής ανισότητας μέσω δημιουργίας λογισμικού με θετικό, διαρκή αντίκτυπο. Αλλά και μια σειρά από άλλες πρωτοβουλίες σε αρκετές χώρες στον κόσμο

Μια σημαντική κίνηση εξωστρέφειας και εν τέλει επιτυχημένης διασύνδεσης ήταν και η συμμετοχή της ομάδας της AMElib στο 85ο Συνέδριο της IFLA που διεξήχθη στην Αθήνα το 2019.

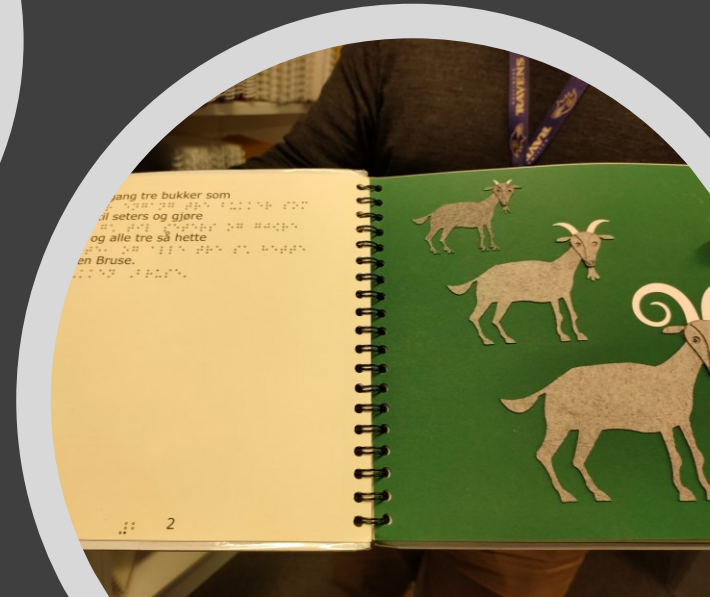
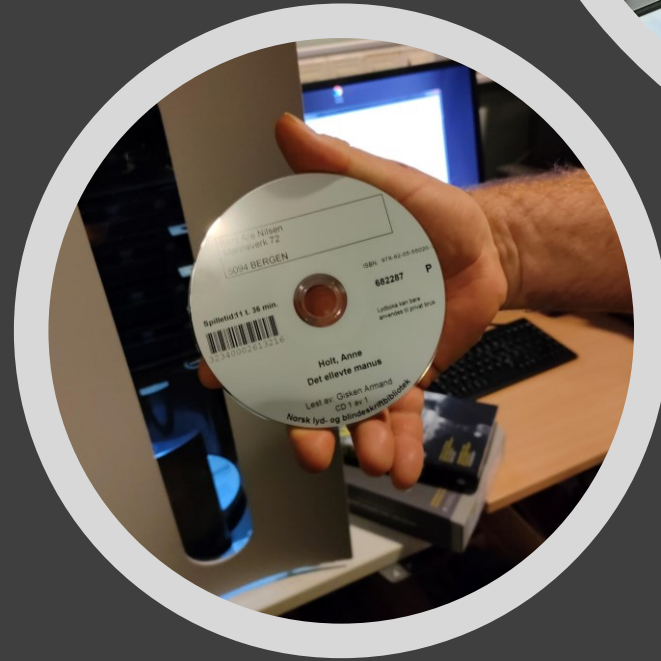
Επισκέψεις σε κάποιες από αυτές

- Νορβηγία
- Ισπανία
- Σουηδία

Norwegian Library of Talking Books and Braille

- Κρατική βιβλιοθήκη, υπάγεται στο Υπουργείο Πολιτισμού με 100.000 μέλη και 40 υπαλλήλους
- Παράγει και δανείζει ομιλούντα βιβλία (18.800 τίτλοι) σχολικά εγχειρίδια (8.900 τίτλοι) και βιβλία Braille (6.700) σε κάθε γωνιά της Νορβηγίας

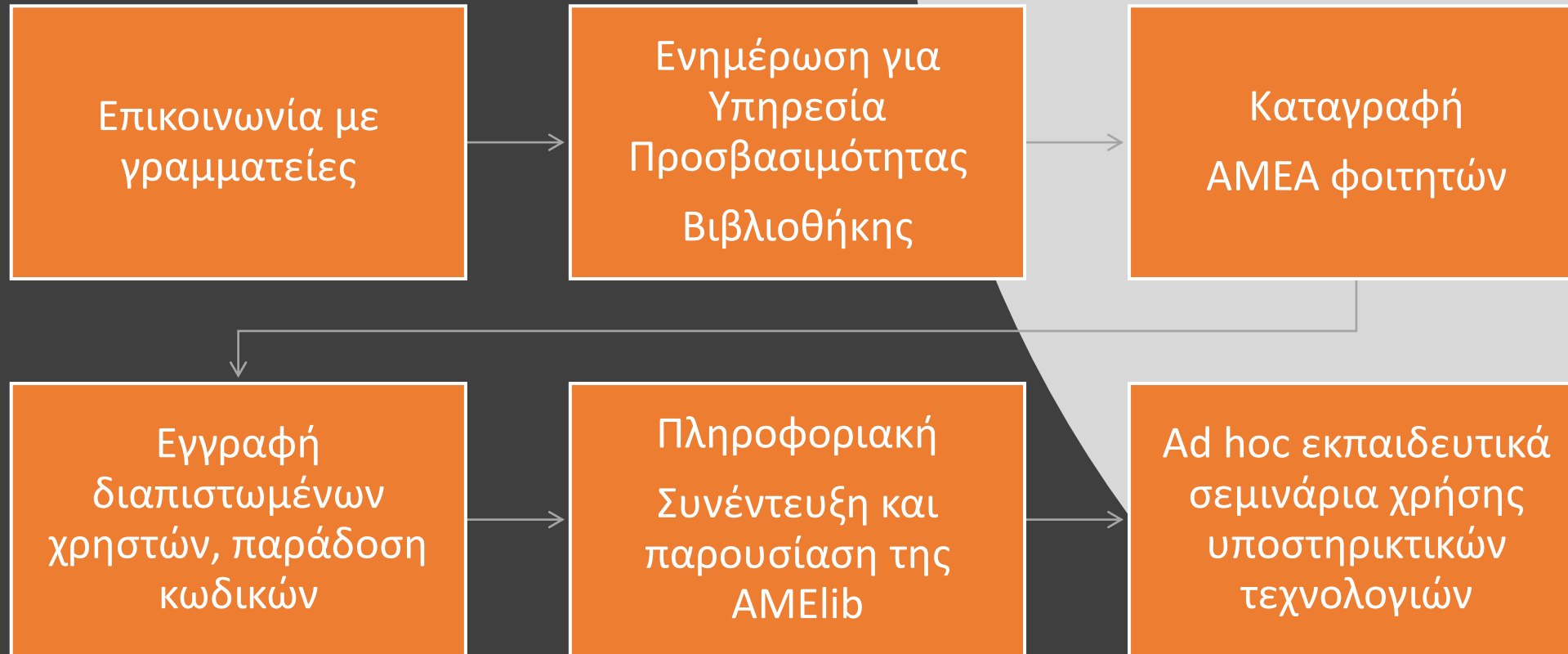

Αθήνα,
2021

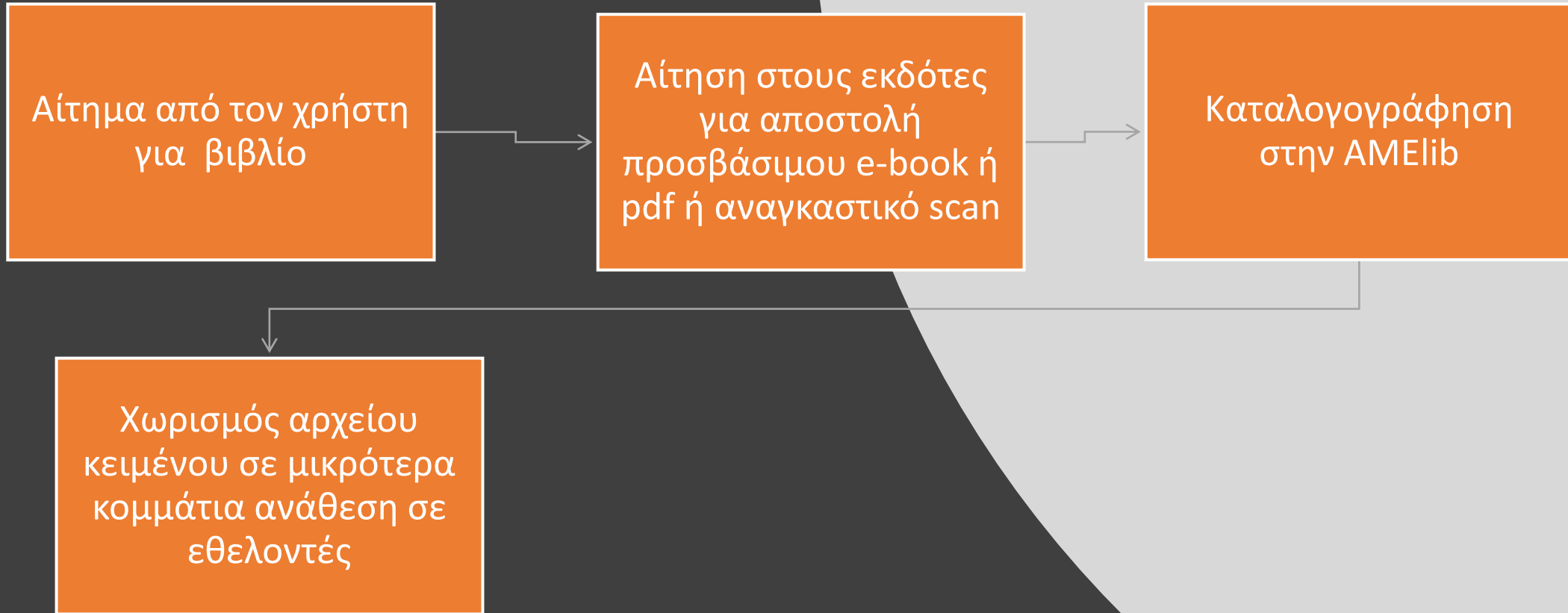
Ομάδα προσβασιμότητας του ΣΕΑΒ

- Συνεργατικό Δίκτυο Διαθετών Προσβάσιμης Βιβλιογραφίας
- Η Ομάδα αξιοποιεί όλες τις ελεύθερες εφαρμογές παραγωγής προσβάσιμων μορφώσεων και αξιολόγησής τους, της παγκόσμιας κοινοπραξίας «The DAISY Consortium» και παρακολουθεί ανελλιπώς τις εκπαιδευτικές ενότητες της, που αφορούν και τις τεχνολογικές εξελίξεις στα θέματα προσβασιμότητας.
- Οδηγούς για την μετατροπή Αρχείων σε Προσβάσιμους Μορφώσιμους
- Εμπλουτισμός και πολιτικές ανάπτυξης της AMELib
- Σεμινάρια για την εκπαίδευση των βιβλιοθηκονόμων

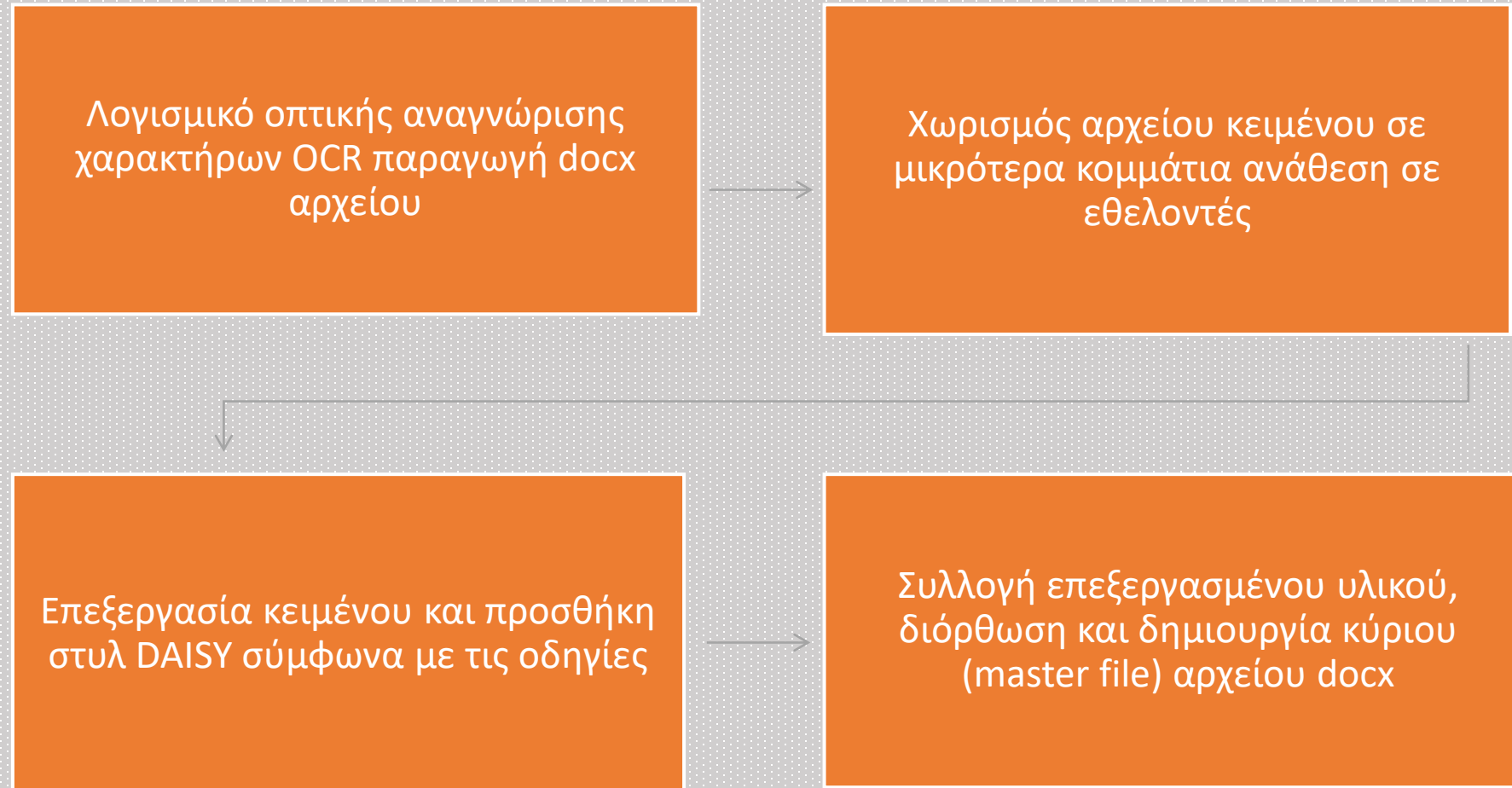
Ταυτοποίηση χρήστη στην AMELib

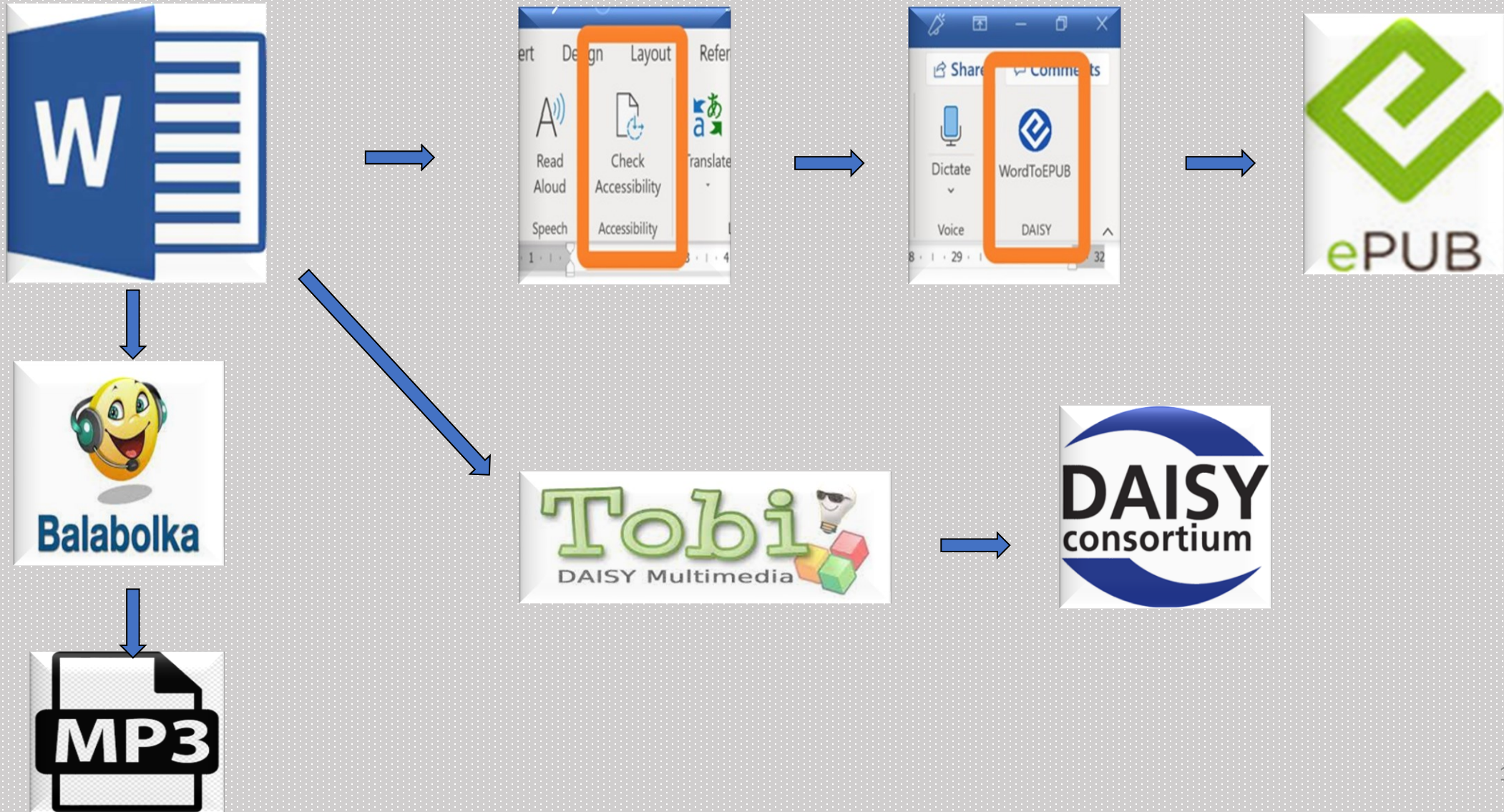
Αναζήτηση υλικού

Επεξεργασία υλικού

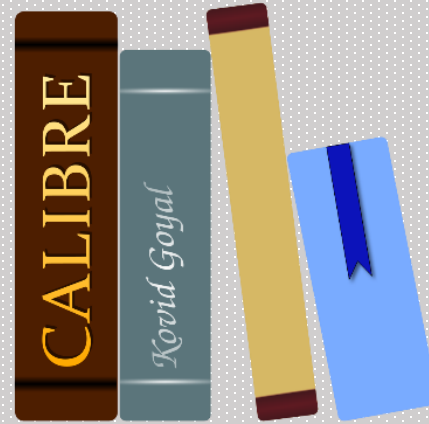

Παραγωγή προσβάσιμων μορφών

Έλεγχος προσβασιμότητας

Διόρθωση λαθών στην
κωδικοποίηση,
επικύρωση και δοκιμή σε
διάφορους αναγνώστες

Εθελοντισμός ως δράση αλληλεγγύης της κοινωνίας των πολιτών

Στα πλαίσια του προγράμματος κοινωνικής μέριμνας του Παντείου Πανεπιστημίου στο οποίο εντάσσεται και η υπηρεσία εξυπηρέτησης φοιτητών με αναπηρία αναπτύχθηκε και η ιδέα δημιουργίας της Εθελοντικής Ομάδας Φοιτητών AMELib.

Η συμμετοχή εθελοντών στις Υπηρεσίες προσβασιμότητας αποτελεί μια διεθνής πρακτική ...

Πρόγραμμα και διαδικασία της εθελοντικής δράσης

- Διαδικασία εισαγωγής και εκπαίδευσης εθελοντών
- Τα εκπαιδευτικά σεμινάρια οργανώνονται τώρα διαδικτυακά
- Οδηγός επεξεργασίας προσβάσιμων κειμένων που έχει συνταχθεί ειδικά για τους εθελοντές
- Επεξεργασία κειμένων και συντονισμός ομάδας
- Αποτελέσματα της δράσης
- Παραδείγματα συνεργασίας και πρωτοβουλιών αποτελεί η σύνταξη οδηγιών προς την κοινότητα και η οργάνωση webinar από μέλη της εθελοντικής ομάδας για τη χρήση ανοικτού λογισμικού ηχογράφησης κειμένων με φυσική φωνή, <https://www.youtube.com/watch?v=uMINnB3FwrA&t=550s>
- αλλά και ο σχεδιασμός και η υλοποίηση προωθητικού βίντεο με θέμα την εθελοντική ομάδα. <https://www.youtube.com/watch?v=JrXbt0NcL1I>

Συμφωνία της AMELib με το Accessible Books Consortium (ABC)

Accessible Books Consortium

Contact Us English ▾

Hosted by **WIPO**

Home Global Book Service Accessible Publishing Capacity Building About Us

Accessible Books Consortium Search 🔍

About Us

In June 2014 WIPO and a group of key partners launched the Accessible Books Consortium (ABC) to boost the number of books in accessible formats for people around the globe who are blind, visually impaired, or otherwise print disabled.

The ABC secretariat is located at WIPO's headquarters in Geneva, Switzerland. ABC has an advisory board that provides technical expertise, ensures transparency and efficient communication with the stakeholder community.

[Contact us](#)

ABC advisory board members

Blind Citizens of New Zealand	International Authors Forum (IAF)	Manual Moderno
DAISY Consortium	International Council for Education of People with Visual Impairment	International Publishers Association (IPA)
Dedicon	International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA)	Sightsavers
Dorina Nowill Foundation for the Blind		World Blind Union (WBU)

ABC partners officially inaugurated the Consortium at a ceremony during the Standing Committee on Copyright and Related Rights in Geneva on June 30, 2014 (Photo: WIPO).

Less than **10%**
of all published materials
are accessible to blind or
low vision people

Source:
World Blind Union

#MarrakeshTreaty

www.wipo.int/mt

“Millions of people in the world
who are blind or visually
impaired will be able to read
books in accessible formats”

Stevie Wonder

#MarrakeshTreaty

www.wipo.int/mt

Οι υπηρεσίες δεν αφορούν τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες

- Κάθε μέρα εκατό άνθρωποι αρχίζουν να χάνουν την όρασή τους.
- Ένας στους δώδεκα από εμάς θα τυφλωθεί ή θα χάσει μερική από την όρασή του μόλις φτάσει την ηλικία των 60 ετών.
- Επίσης, ο δείκτης τύφλωσης στην Αφρική είναι 10 φορές μεγαλύτερος από τον αντίστοιχο δείκτη της Ευρώπης. Σήμερα περίπου το 5% των ατόμων με σοβαρή αναπηρία όρασης είναι ηλικίας κάτω των 16 ετών ενώ το 70% άνω των 65.
- Οι βιβλιοθήκες δεν μπορούν να αποκλείουν κανένα εν δυνάμει χρήστη τους.

Οι βιβλιοθήκες έχουν το ρόλο της φύλαξης αλλά και της διάχυσης της πληροφορίας και της γνώσης στην κοινωνία για όλους

- Συντονισμός και ανάπτυξη του δικτύου προσβασιμότητας
- Πρακτικές διαδανεισμού προσβάσιμων τεκμηρίων
- Επικοινωνία στα θέματα της τεχνογνωσίας και της εκπαίδευσης σε μετατροπή προσβάσιμου μορφότυπου
- Υιοθέτηση καλών πρακτικών εθελοντικής δράσης

Ευχαριστούμε !

Γεωργία Γραμματικού
Κωνσταντία Κακάλη
Ελβίρα Μπογιατζή

Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης
Πάντειον Πανεπιστήμιο